IN MEMORIAM N.P.W. BALKE (1896-1985)

Nicolaas Pieter Willem Balke werd op 21 oktober 1896 geboren te Rotterdam, waar hij een betrekking bij de Nederlandse Handel Maatschappij bekleedde. Gedurende de periode 1943-1952 vervulde hij verschillende bestuursfuncties bij de afdeling Rotterdam van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. Zijn veelzijdige belangstelling ging vooral uit naar schelpen, planten en paddestoelen. In het puin van het verwoeste Rotterdam zocht hij naar de 'Puinflora' waarover hij een artikel schreef in 'Weer en Wind'. Strandexcursies maakten hem attent op zeeschelpen en in 1938 werd hij lid van de NMV. In mijn jonge jaren ontmoette ik Balke op het Natuurhistorisch Museum te Rotterdam, waar hij mij de Nederlandse schelpenverzameling liet zien en er van alles over vertelde. Vroeger was bij onze vereniging ballotage vereist; men moest over aanbevelingen van twee leden beschikken om lid te kunnen worden. En zo werd ik op voordracht van de heren Balke en Pouderoyen in 1942 als lid van de NMV aangenomen. In 1948 kwam ik weer met Balke in contact toen de Werkgroep Rotterdam werd opgericht. Tijdens onze bijeenkomsten hebben wij vele genoegelijke uren doorgebracht in de tuinkamer van zijn huis aan de Jericholaan, waar ook zijn verzameling stond opgesteld. Deze bestond hoofdzakelijk uit materiaal van het Nederlandse strand, Bretagne, en naderhand ook uit de Middellandse Zee. Ook de fossiele schelpen uit Den Briel en Antwerpen hadden zijn belangstelling. Hij was het, die ons voor het eerst liet kennismaken met het Bretonse materiaal, waarover hij onderhoudend kon vertellen. Het hoogtepunt kwam toen zijn dochter een lange reis maakte langs de Portugese en Spaanse kusten, waarvoor zij van haar vader nauwkeurige instructies meekreeg met betrekking tot de vindplaatsen en de soorten, die zij moest meebrengen. Balke is altijd een bereidwillige raadgever geweest en een goede vriend van de Rotterdamse leden. Veel hebben wij aan hem te danken inzake het determineren van de mediterrane soorten.

In 1967 trad hij uit de werkgroep als gevolg van toenemende doofheid en kort daarop om dezelfde redenen uit de NMV. Gaandeweg verloor hij zijn belangstelling voor de schelpen, waarna hij terugkeerde tot zijn oude liefde, de paddestoelen. Op de opgespoten terreinen in het oude gedeelte van het Kralingse Bos heeft hij heel bijzondere soorten gevonden, die nergens anders zijn aangetroffen. Ook was hij adviseur voor de heemtuin in het bos, die indertijd op initiatief van enige vrijwilligers uit de K.N.N.V. is aangelegd. Na het overlijden van zijn vrouw Woonde hij geruime tijd samen met zijn dochter. Zijn laatste levensjaren sleet hij in het verpleeghuis Pniël te Rotterdam-Kralingen, alwaar hij op 18 december 1985 overleed in de gezegende leeftijd van 89 jaar. Zijn schelpenverzameling werd door zijn dochter geschonken aan het Natuurhistorisch Museum te Rotterdam. De leden van de Werkgroep Rotterdam hebben veel aan hem te danken en zijn hartelijke persoon zullen wij niet gauw vergeten. De liefde voor de natuur was zijn leven.

Hij ruste in vrede.

J.G.B. Nieuwenhuis